

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

З МАТЕРІАЛАМИ ІV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

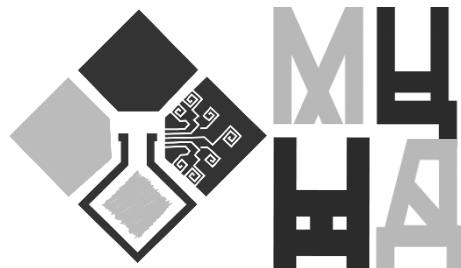
15 ЛИСТОПАДА 2024 РІК

М. КИЇВ, УКРАЇНА

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ
ГАЛУЗЕЙ НАУКИ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ З МАТЕРІАЛАМИ
IV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ НАУКИ

| 15 листопада 2024 рік
м. Київ, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2024

Організація, від імені якої випущено видання:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Номер запису організації в Єдиному реєстрі громадських об'єднань: 1499141.

Голова оргкомітету: Сотник С.Г.

Верстка: Бабич Ю.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 62 від 14.11.2024 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (**Посвідчення № 356 від 12.06.2024**).

Збірник наукових праць з матеріалами конференції видано офіційно суб'єктом видавничої справи зі **Свідоцтвом ДК № 7860 від 22.06.2023**.

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

А 43 **Актуальні питання розвитку галузей науки:** збірник наукових праць з матеріалами IV Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 15 листопада, 2024 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2024. — 672 с.

ISBN 978-617-8440-21-3

DOI 10.62731/mcnd-15.11.2024

Викладено матеріали учасників IV Міжнародної наукової конференції «Актуальні питання розвитку галузей науки», яка відбулася 15 листопада 2024 року у місті Київ.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2024

© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2024

ISBN 978-617-8440-21-3

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024

СЕКЦІЯ ХХІ. ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

THE MAIN METHODS OF RENDERING ENGLISH PROVERBS INTO UKRAINIAN Artymovych K. A.	450
КОНЦЕПТОСФЕРА ТВОРЧОСТІ БОРИСА АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧА: УНІВЕРСАЛЬНІ ТА ОРИГІНАЛЬНІ АВТОРСЬКІ ОБРАЗИ ТА СИМВОЛИ Гладілін С. І.	453
ПРОБЛЕМА ЖАНРОВОЇ КОНВЕРСІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ АБСУРДИСТСЬКІЙ ДРАМАТУРГІЇ Костін Є. І.	458
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО ВІЙСЬКОВОГО ДИСКУРСУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ Кошуашвілі А. О.	466
НАЦІОНАЛЬНІ КОНЦЕПТИ ТА ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ ЇХНЬОГО ВТІЛЕННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ДРАМАТУРГІЇ Малець М. С.	469
СЕМАНТИЧНА ТА ГРАМАТИЧНА СПЕЦИФІКА МОДЕЛЮВАННЯ ОБРАЗУ ЄВРОСОЮЗУ В ІНТЕРНЕТ-ВИДАННІ «УКРАЇНСЬКА ПРАВДА» Миронова Д. О.	477
ПЕРЕКЛАД МЕТАФОРИЧНИХ АВІАЦІЙНИХ ТЕРМІНІВ У ГАЛУЗЕВИХ ТЕКСТАХ Орлович С. А.	483
КОНЦЕПТИ ТА СИМВОЛИ ПРИРОДИ У ТВОРЧОСТІ АРКАДІЯ КАЗКИ Погребенний О. А.	488
ВОЄННІ БЛОГЕРИ ТА МЕДІАЕКСПЕРТИ: ЧИННИКИ ЕКСПЕРТНОСТІ Савостенкевич О. М.	492
ВІЙНА ЯК ЗЛОЧИН ПРОТИ ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ: ГОРЕ, НЕСПРАВЕДЛИВІСТЬ, СМЕРТЬ... (ЗА ОПОВІДАННЯМ ГАЙНРІХА БЬОЛЛЯ «ПОДОРОЖНІЙ, КОЛИ ТИ ПРИЙДЕШ У СПА») Світлозарова А., Мазур О.	495
ПОНЯТТЯ «ІМІДЖ» У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ Сердюк О. В.	500
ЕВФЕМІЗМИ В АНГЛОМОВНОМУ МЕДИЧНОМУ ДИСКУРСІ Черняк О. П., Круглій О. Р.	503
ПЕРЕКЛАД ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ НА ПОЗНАЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ЗБРОЇ Штика В. М.	509

ЕВФЕМІЗМИ В АНГЛОМОВНОМУ МЕДИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Черняк Оксана Павлівна

ORCID ID: 0000-0002-3848-0690

канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов та перекладу
Волинський національний університет імені Лесі Українки, Україна

Круглій Олена Ростиславівна

ORCID ID: 0000-0001-6346-8821

канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов та перекладу
Волинський національний університет імені Лесі Українки, Україна

Евфемізм визначається як «м'яке або непряме слово або вираз, що замінює занадто різке або пряме, коли йдеться про щось неприємне або сором'язливе» [4]. Слово походить від грецького *eu* – «добре» і *phesai* – «говорити» і вперше було використано в англійській мові наприкінці 16 століття. Сьогодні евфемізми є невід'ємною частиною повсякденного спілкування. Хоча на перший погляд може здатися, що евфемізми провокують двозначну та нечесну комунікацію, низка досліджень, присвячених евфемізмам, доводять протилежне. Використання евфемізмів є ознакою дуже добре розвинених комунікативних навичок [3]. Евфемізми зазвичай використовуються в ситуаціях, які вимагають уникнення певного неприємного ефекту, а також певного ступеня продуманості та коректності, пов'язаного з контактами між людьми. Як і все інше, евфемізми приносять користь, якщо ними не зловживати.

Вивчення евфемізмів є актуальним з кількох причин. Евфемізми є фундаментальним аспектом мови та комунікації. Вивчаючи евфемізми, лінгвісти та дослідники комунікації можуть отримати уявлення про соціальну та культурну динаміку певної спільноти чи суспільства. Дослідженнями питань евфемізації займалися багато європейських та американських учених (Е. Бенвеніст, С. Відлак, Дж. Фрезер, Дж. Апдайджен, Л. Блумфілд, А. Додд, Р. Холдер та ін.), а також українських дослідників (З. О. Дубинець, А. С. Григораш, В. П. Олексенко, Л. Ставицька, П. Стасинська, О. Януш та ін.).

У контексті охорони здоров'я використання евфемізмів часто не рекомендується, оскільки вони можуть спотворювати сенс делікатних питань, які потребують обговорення. Існують очевидні ситуації, коли

використання евфемізму, наприклад, ототожнення сну зі смертю, призведе до значної плутанини і не буде корисним. Однак іноді евфемізм можна використовувати для спілкування з пацієнтом, щоб покращити його розуміння свого стану і зменшити стрес від пережитого. Останнє більш ймовірно в ситуації, коли пацієнт має більше часу, щоб змиритися зі своїм діагнозом та рішеннями щодо лікування. Обираючи мову для медичної комунікації, медичний працівник повинен збалансувати свою відкритість та зрозумілість у спілкуванні з пацієнтом.

Мета статті – проаналізувати особливості вживання евфемізмів в англомовному медичному дискурсі, розглянути переваги і недоліки їхнього використання.

В медичному дискурсі англійською мовою використовуються різноманітні евфемізми для м'якшого та обережнішого вираження медичних термінів і понять. Ось декілька прикладів евфемізмів, які часто зустрічаються в медичному дискурсі:

1. *“Discomfort”* (дискомфорт) замість *“pain”* (біль): Використовується для опису фізичних відчуттів, які можуть бути неприємними, але не обов'язково пов'язані з інтенсивним болем. Наприклад, *“You may experience some discomfort during the procedure.”*

2. *“Procedure”* (процедура) замість *“operation”* (операція): Використовується для м'якшого опису медичних втручань або хірургічних процедур. Наприклад, *“The doctor will perform a minor procedure to address the issue.”*

3. *“Challenging condition”* (складна ситуація) замість *“serious illness”* (серйозна хвороба): Використовується для опису стану серйозної хвороби, але при цьому пом'якшується загальне враження. Наприклад, *“The patient is dealing with a challenging condition that requires ongoing treatment.”*

4. *“Comfort care”* (догляд з комфортом) замість *“palliative care”* (паліативний догляд): Використовується для опису догляду, спрямованого на забезпечення комфорту та якості життя в пізній стадії хвороби. Наприклад, *“The patient has chosen comfort care to manage symptoms and improve their quality of life.”*

5. *“Negative outcome”* (негативний результат) замість *“complication”* (ускладнення): Використовується для опису небажаного результату, що виникає внаслідок медичного втручання або стану хвороби. Наприклад, *“There is a possibility of a negative outcome following the surgery.”*

6. “*Memory impairment*” (порушення пам’яті) замість “*amnesia*” (амнезія): Використовується для опису проблем з пам’яттю без використання терміну, який може спричинити паніку або страх. Наприклад, “*The patient is experiencing memory impairment as a result of the accident.*”

7. “*Differently abled*” (особи з особливими можливостями) замість “*disabled*” (інваліди): Використовується для вираження позитивного підходу до осіб з обмеженими можливостями, зосереджуючись на їхніх унікальних здібностях. Наприклад, “*Our organization is dedicated to supporting the needs of differently abled individuals.*”

8. “*Gastrointestinal distress*” (незручності в шлунково-кишковому тракті) замість “*stomachache*” (біль у животі): Використовується для опису несприятливих симптомів у шлунково-кишковому тракті, з метою пом’якшення імпаку на пацієнта. Наприклад, “*Some medications may cause gastrointestinal distress as a side effect.*”

9. “*Respiratory difficulty*” (важке дихання) замість “*breathing problems*” (проблеми з диханням): Використовується для опису проблем з диханням, що можуть бути пов’язані з певними станами або захворюваннями. Наприклад, “*Patients with respiratory difficulty should seek immediate medical attention.*”

10. “*Special care unit*” (відділення спеціального догляду) замість “*intensive care unit*” (відділення інтенсивної терапії): Використовується для опису відділення, де надається спеціалізований догляд для пацієнтів зі складними медичними станами. Наприклад, “*The patient was transferred to the special care unit for closer monitoring and treatment.*” [1].

Приклади евфемізмів в медичному дискурсі, наведені вище, є загально використовуваними і широко відомими. Вони базуються на сприйнятті медичних термінів та понять у суспільстві, а також на бажанні забезпечити обережне та емоційно чутливе спілкування з пацієнтами та іншими учасниками медичного процесу. Приклади евфемізмів можна знайти у різних джерелах, таких як:

1. Медичні документи та розпорядження: Евфемізми можуть бути використані у медичних записах, документах, клінічних протоколах та розпорядженнях медичних закладів.

2. Книги та наукові статті: В літературі з медицини та медичних наук можна знайти приклади евфемізмів, де автори пояснюють та аналізують їх використання в медичному дискурсі.

3. Медичні конференції та семінари: Виступи лікарів, медичних експертів та спеціалістів на конференціях та семінарах можуть містити приклади використання евфемізмів у медичному контексті.

4. Медичні блоги та веб-ресурси: В Інтернеті можна знайти блоги лікарів, медичних експертів та пацієнтів, де вони обговорюють медичні терміни та поняття, включаючи вживання евфемізмів.

Опитування, проведене у Великій Британії, показало, що громадськість намагається уникати вживання слів *death* – смерть або *die* – вмирати, оскільки вони викликають конфронтацію [2]. Натомість використовували евфемізми, загальне значення яких – *відійти у кращий світ*:

- *passed away* (57%)
- *deceased* (23%)
- *kicked the bucket* (20%)
- *passed on* (18%)
- *gone to a better place* (17%)

Переваги використання евфемізмів у медичному дискурсі

Використання евфемізмів у медичному дискурсі англійською мовою має кілька переваг. Деякі з них включають:

1. Зменшення емоційного впливу: Евфемізми можуть допомогти зменшити емоційне навантаження або стресові реакції пацієнтів, коли вони стикаються зі складними або неприємними медичними термінами. Вони дозволяють м'якше та більш обережно передавати інформацію, знижуючи можливість викликати негативні емоції.

2. Підвищення сприйняття та зрозумілості: Використання евфемізмів у медичному дискурсі може сприяти кращому сприйняттю і розумінню медичної інформації пацієнтами. Замість технічних термінів, які можуть бути складними для непрофесійного сприйняття, евфемізми надають можливість використовувати більш прості й доступні терміни, що полегшує розуміння діагнозів, процедур та лікування.

3. Забезпечення комфорту та співпраці: Евфемізми можуть допомогти створити атмосферу співпраці та комфорту між медичним персоналом та пацієнтами. Вони дозволяють більш дбайливо та делікатно спілкуватися з пацієнтами, зменшуючи страхи та тривогу, пов'язані з медичними процедурами чи станом здоров'я.

4. Зниження стигми: Використання евфемізмів може допомогти зменшити стигматизацію та негативне уявлення про певні медичні стани

чи хвороби. Вони можуть надати більш нейтральну та менш образливу формулювання, що сприяє прийняттю пацієнтами своїх станів та забезпеченню кращого психологічного благополуччя.

Проблеми з використанням евфемізмів у медичному дискурсі

Використання евфемізмів у медичному дискурсі англійською мовою може також викликати деякі проблеми. Ось кілька з них:

1. Втрата точності: Іноді використання евфемізмів може призводити до втрати точності або уникнення використання точних термінів, що може впливати на чіткість та сприйняття медичної інформації. Замість точного опису медичного стану чи процедури, евфемізми можуть подавати спрощену або не повністю вичерпну інформацію.

2. Помилкове сприйняття: Іноді використання евфемізмів може призводити до неправильного розуміння пацієнтами медичних термінів або ситуацій. Некоректні або неясні евфемізми можуть створювати плутанину або неправильне сприйняття пацієнтами серйозності їхнього стану чи потреби в додатковому лікуванні.

3. Віддалення від реальності: Використання евфемізмів може призводити до зменшення свідомості пацієнтів про справжній стан їхнього здоров'я або серйозність медичних процедур. Це може призвести до недооцінки або неправильного сприйняття пацієнтами необхідності своєчасного та належного лікування.

4. Етичні аспекти: Використання евфемізмів у медичному дискурсі може ставити питання етики. Іноді вони можуть бути використані з метою замаскування або маніпуляції інформацією, що може бути шкідливим для пацієнтів. Важливо забезпечувати чесну та чітку комунікацію з пацієнтами та уникати недоречного використання евфемізмів.

Отже, використання евфемізмів у медичному дискурсі англійською мовою має свої переваги та проблеми. Використання евфемізмів може сприяти покращенню комунікації, зменшенню емоційного навантаження та забезпеченню більш обережного спілкування з пацієнтами. Вони дозволяють м'якше і ввічливіше виражати медичні терміни та стани, що може полегшити сприйняття інформації пацієнтами і покращити їх психологічний стан. Можна без сумніву сказати, що евфемізми є найвищою формою лексичної дипломатії в медицині, оскільки вони є більш доступними, пристойними синонімами та заміниками небажаних

або недоречних для певної ситуації слів. Але надмірне використання евфемізмів іноді може створити відчуття нечесності або нещирості, особливо якщо евфемізми використовуються для приховування або зменшення негативної інформації.

Список використаних джерел:

1. Вживання евфемізмів. Вилучено з: <https://opentalk.org.ua/langstory/vzhyvannya-evfemizmiv/>
2. Herbert A. The Role of Euphemisms in Healthcare Communication. *Journal of Healthcare Communications*. Vol.1 No.2:14. 2016 Retrieved from: <https://www.primescholars.com/articles/the-role-of-euphemisms-in-healthcare-communication.pdf>
3. No'monova Z. The Role of Euphemisms in Medical Communication. *Texas Journal of Philology, Culture and History*. 2022. Retrieved from: <https://zienjournals.com/index.php/tjpch/article/view/1826/1522>
4. Oxford Learner's Dictionaries. Retrieved from: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>